

HET NEDERLANDSE RODE KRUIS

DISTRICT: MIDDEN-LIMBURG

AFDELING: ECHT-SUSTEREN & MAASGOUW

Drs. E.W.J. Ficken, Rode Kruis arts
Mevr. W. Thomassen, wondverpleegkundige
Datum: 27 november 2017

E.F./R.K.: 17.08.28

Onderwerp: Wondverzorging

Wondverzorging (acute wonden) in drie stappen

Door een wond goed te verzorgen, verklein je de kans op infecties en littekens. Een goede wondverzorging bestaat uit 3 stappen waarbij desinfecteren met Betadine en een goede bescherming essentiële onderdelen zijn.

Het verzorgen van een wond bestaat altijd uit 3 stappen:

1. Reinigen: Spoel de wond goed uit met water en dep voorzichtig droog
2. Desinfecteren: Desinfecteer de wond met Betadine
3. Beschermen: Dek de wond goed af met een verband of pleister

Elke wond heeft z'n eigen verzorging en Betadine variant nodig. Klik op een van de links hieronder. Ga bij diepe, hevig bloedende en grote wonden altijd naar je huisarts of de eerste hulp. Neem ook contact op met je huisarts als je twijfelt over de ernst van een wond of als je wilt weten of je een tetanusprik nodig hebt. Minder ernstige, kleinere wonden kun je zelf goed behandelen.

Snijwonden

Een snijwond loop je meestal op door een scherp voorwerp zoals een mes of een stuk glas. Bij een snijwond worden de gevoelszenuwen in de huid doorgesneden, vandaar de vaak korte, felle pijn. Let bij een snijwond goed op als op het snijdend voorwerp veel bacteriën zitten, zoals een vuil zakmes of een keukenmes waarmee rauw vlees is gesneden. Maak deze wonden extra goed schoon om een infectie te voorkomen.

De verzorging van snijwonden in 3 stappen

Stap 1. Reinigen

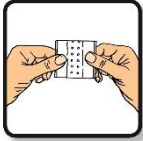
Spoel de wond en de huid eromheen goed schoon met water. Je kunt de wond ook even laten doorbloeden,

waardoor deze zichzelf reinigt. Dep de wond voorzichtig droog met een steriel gaasje of schone doek.

Stap 2. Desinfecteren

Druppel Betadine Oplossing direct vanuit het flesje op de snijwond. Je kunt hiervoor ook een watje of steriel gaasje gebruiken. Je kunt eventueel ook Betadine Zalf op de wond smeren.

Stap 3. Beschermen

Dek de wond goed af met een verband of pleister om te voorkomen dat er vuil en bacteriën inkomen die een infectie kunnen veroorzaken. Je kunt hiervoor ook Betadine Desinfectiepleisters of Desinfectiezalfgaas gebruiken, waarin al Betadine zit.

Vervolgbehandeling

Je doet er goed aan een snijwond gedurende 5 dagen 1 tot 2 keer per dag te behandelen met Betadine en de pleister of het verband te vervangen. Zo blijft de wond goed beschermd tegen nieuwe bacteriën en ondersteun je de wondgenezing.

Wel of niet naar de dokter?

Met een diepe of grote snijwond kun je het beste naar de huisarts of eerste hulp gaan. De wond moet misschien gehecht worden. Een arts kan ook beoordelen of je een tetanusprik nodig hebt. Diepe snijwonden kunnen verraderlijk zijn omdat ze aan de oppervlakte onschuldig lijken, terwijl het diepere weefsel ernstig beschadigd kan zijn. Ook snijwonden in het gezicht kunnen het beste worden verzorgd door een arts om de kans op littekens zo klein mogelijk te houden. Een ondiepe, kleine snijwond kun je prima zelf verzorgen met Betadine.

Tip

De bruine kleur van Betadine heeft een belangrijke functie. Je kunt hierdoor namelijk goed zien waar je Betadine hebt aangebracht. Als de bruine kleur is verdwenen, is de Betadine uitgewerkt. Dan weet je dus meteen dat je het opnieuw moet aanbrengen.

Schaafwonden

Schaafwonden zijn oppervlakkige wonden die over het algemeen weinig tot niet bloeden. Een schaafwond ontstaat vaak door vallen of stoten waarbij je huid ruw over een oppervlak wordt geschuurd en 'afgeschaafd'.

Er verschijnen bloedpuntjes die zeer pijnlijk kunnen zijn doordat de zenuwuiteinden in de huid beschadigd zijn. In schaafwonden blijven vaak (straat)vuil en bacteriën achter. Daarom is het heel belangrijk dat je ze goed schoonmaakt en desinfecteert.

De verzorging van schaafwonden in 3 stappen

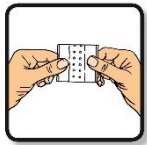
Stap 1. Reinigen

Spoel de schaafwond en de huid eromheen goed schoon met stromend water. De huid rondom de wond kun je eventueel desinfecteren met Betadine Scrub, maar zorg dat dit niet in de wond zelf komt. Wrijf de huid kort in met de scrub totdat het gaat schuimen en spoel daarna af met water. Dep de wond voorzichtig droog met een steriel gaasje of schone doek.

Stap 2. Desinfecteren

Behandel de schaafwond met Betadine Zalf. Bij grote schaafwonden kun je eventueel ook steriel gaasverband gedrenkt in Betadine Oplossing gebruiken als je geen Zalf hebt.

Stap 3. Beschermen

Dek de wond goed af met een verband of grote pleister om te voorkomen dat er vuil en bacteriën inkomen die een infectie kunnen veroorzaken. Je kunt hiervoor ook Betadine Desinfectiepleisters of Desinfectiezalfgaas gebruiken, waarin al Betadine zit.

Vervolgbehandeling

Behandel de schaafwond gedurende 3 dagen, 1 tot 2 keer per dag met Betadine en vervang de pleister of het verband. Zo blijft de wond goed beschermd tegen nieuwe bacteriën en ondersteun je de wondgenezing.

Wel of niet naar de dokter?

Bij grote schaafwonden is het verstandig om naar de huisarts of eerste hulp te gaan. Zeker als er veel (straat)vuil inzit. Een arts kan ook beoordelen of je een tetanusprik nodig hebt. Kleine en schone schaafwonden kun je prima zelf verzorgen met Betadine.

Tip

De bruine kleur van Betadine heeft een belangrijke functie. Je kunt hierdoor namelijk goed zien waar je Betadine hebt aangebracht. Als de bruine kleur is verdwenen, is de Betadine uitgewerkt. Dan weet je dus meteen dat je het opnieuw moet aanbrengen.

Brandwonden

Een brandwond kan ontstaan doordat de huid in contact komt met extreem hoge of koude

temperaturen, bijvoorbeeld door:

- Vuur en (koel)gassen
- Hete vloeistoffen of stoom
- Kachels of diepvriezen
- Elektriciteit
- Chemische stoffen
- Straling, zoals zonlicht of hoogtezon

Brandwonden hebben 3 gradaties

1. Eerstegraads verbranding: rode, droge en gezwollen huid
2. Tweedegraads verbranding: rode, vochtige, gezwollen, zeer pijnlijke huid met blaarvorming
3. Derdegraads verbranding: witgele tot bruinzwarte huid die niet pijnlijk is

Wel of niet naar de dokter

Ga direct naar de eerste hulp van een ziekenhuis als je neus, mond, keel, luchtpijp of longen verbrand kunnen zijn door het inademen van stoom of hete lucht.

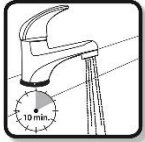
Koel brandwonden op de huid eerst minstens 10 minuten met, bij voorkeur, lauw zachtstromend water of met natte lappen. Ga bij grote brandwonden onder een lauwe douche staan.

Bekijk daarna hoe de wond eruit ziet, en bel dan de huisarts of eerste hulp als:

- De brandwond groter is dan de handpalm van degene die zich gebrand heeft.
- Er een vochtige, rode brandwond of blaar zit in het gezicht, op de handen of gewrichten, in de bilspleet of op de geslachtsdelen.
- Er een geelwitte, bruine, grijze of zwarte droge plek ontstaat die geen pijn doet.
- Het om een baby of een kleuter gaat.
- Je twijfelt over de ernst van de brandwond.

Kleine eerstegraads brandwonden kun je prima zelf verzorgen met Betadine.

De verzorging van kleine brandwonden in 3 stappen

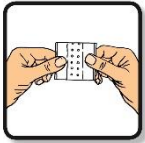
Stap 1. Koelen en reinigen

Koel de wond minstens 10 minuten met, bij voorkeur, lauw zachtstromend water of met natte lappen.

Stap 2. Desinfecteren

Desinfecteer en verzorg de brandwond met Betadine Zalf door deze voorzichtig op de wond te smeren. In plaats van zalf kun je ook een Betadine Desinfectiezalfgaas gebruiken.

Stap 3. Beschermen

Dek de wond goed af met een verband of pleister om te voorkomen dat er vuil en bacteriën inkomen die een infectie kunnen veroorzaken. Als je een desinfectiezalfgaas gebruikt, dek deze dan af met steriel gaasverband.

Tip

De bruine kleur van Betadine heeft een belangrijke functie. Je kunt hierdoor namelijk goed zien waar je Betadine hebt aangebracht. Als de bruine kleur is verdwenen, is de Betadine uitgewerkt. Dan weet je dus meteen dat je het opnieuw moet aanbrengen.

Prikwonden

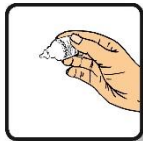
Prikwonden ontstaan vaak tijdens het koken, klussen of tuinieren. Bijvoorbeeld door een schaar, mes, spijker, punaise of prikkeldraad. Deze voorwerpen kunnen volzitten met bacteriën door roest, (straat)vuil of rauw vlees. Het is dus belangrijk om prikwonden goed te desinfecteren.

De verzorging van prikwonden in 3 stappen

Stap 1. Reinigen

Spoel de prikwond en de huid eromheen goed schoon met water. Je kunt de wond ook even laten doorbloeden, waardoor deze zichzelf reinigt.

Stap 2. Desinfecteren

Druppel Betadine Oplossing direct vanuit het flesje op de prikwond. Je kunt hiervoor ook een watje of steriel gaasje gebruiken. Je kunt eventueel ook Betadine Zalf op de wond smeren.

Stap 3. Beschermen

Dek de wond goed af met een pleister om te voorkomen dat er vuil en bacteriën inkomen die een infectie kunnen veroorzaken. Je kunt hiervoor ook Betadine Desinfectiepleisters gebruiken, waarbij al Betadine in het wondkussentje zit.

Vervolgbehandeling

Behandel prikwonden gedurende 3 dagen, 1 tot 2 keer per dag met Betadine Oplossing en vervang gelijktijdig de pleister. Zo blijft de wond goed beschermd tegen nieuwe bacteriën en ondersteun je de wondgenezing.

Wel of niet naar de dokter?

Aan de oppervlakte is soms niet goed te zien hoe diep de wond is en hoeveel schade er is aangericht. Overleg bij een diepe wond of bij twijfel altijd met een arts. Vraag dan ook meteen of je een tetanusprik nodig hebt.

Tip

De bruine kleur van Betadine heeft een belangrijke functie. Je kunt hierdoor namelijk goed zien waar je Betadine hebt aangebracht. Als de bruine kleur is verdwenen, is de Betadine uitgewerkt. Dan weet je dus meteen dat je het opnieuw moet aanbrengen.

E.W.J. Ficken; Rode-Kruis-arts.